

Test pre deviatakov – príprava na Testovanie 9

Ukážka 1

Notebook som si vydobyl krvopotne. Musel som dva týždne pravidelne vysávať a drhnúť dlážku a asi tri razy som umyl riad. Som mal zošúverenú kožu na prstoch. Od Jari. Jar, ty kokos, to je značka. Kvôli tridsiatim litrom za notebook. A teraz som ho musel nechať mame, aby si tam hľadala nejaké masti v katalógu Nivea. Vraj som stále na počítači.

Je to ťažké, keď vaši rodičia sú zo strednej vrstvy. Keď majú hypotéku na dvojizbový panelový byt, pôžičku na práčku a lízing na Fábriu Combi. Keď otec podniká s realitami a vaša mama učí na vysokej škole psychológiu. To vás musí poznačiť.

Mal by som to predýchať, veď za hodinku ju to prestane baviť. A potom otec bude snoriť po inzerátoch na trojizbové byty. Alebo veľké dvoj, aby sa dali prerobiť. Pritom zo začiatku uznávali, že je to môj notebook! Mohol by si priniesť svoj z kancelárie, ale to sa mu nechce.

...

V osemnástich hneď padám. (Hej, už mám občiansky, pekne zaliaty, ale môžem si ho akurát obzerať z oboch strán.) Najlepšie by bolo niekam von, ale kto to zacvaká? Možno by sa to nejako dalo, nejaké štúdium s prácou v Austrálii. V každom prípade – treba odtiaľto vypadnúť.

Asi si zacvičím, **aby** som sa upokojil. **Načo** mi je fotografická pamäť? Práve ma rozčuľuje, vynára sa mi celý ten seriál domáceho násillia.

Dám len stoosemdesiat brušákov a dvadsať zhybov. Mohol som ísť s Robkom na bicykel, ale naši mi zakázali.

(Juraj Šebesta: *Keď sa pes smeje*)

Na ukážku 1 sa vzťahujú úlohy 01 – 15.

01. Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

- A. Hlavný hrdina má rodičov so stredoškolským vzdelaním.
- B. Jeho rodičia musia splácať pôžičku, majú dokonca úver.
- C. Jeho najväčšou túžbou je mať konečne občiansky preukaz.
- D. Otec pracuje v cestovnej kancelárii, mama učí na vysokej škole.

02. Ktoré tvrdenie o ukážke je nepravdivé?

- A. V ukážke sa uplatňuje ja-rozprávanie.
- B. Nachádzajú sa v nej slangové slová.
- C. Uplatňuje sa v nej rozprávací jazykový štýl.
- D. Nachádzajú sa v nej expresívne slová.

03. Z ukážky vypíš 2 slová, ktoré vznikli skladaním.

.....

04. Hrubšie vyznačené slová v ukážke sú :

- A. spojka, častica, predložka
- C. častica, spojka, častica
- B. predložka, spojka zámeno
- D. častica, spojka, zámeno

05. V podčiarknutých vetách ukážky sa nenachádza:

- A. vyjadrený podmet
- B. priamy predmet
- C. nezhodný prívlastok
- D. príslovkové určenie

06. Vo vete *A teraz som ho musel nechať mame, aby si tam hľadala nejaké masti v katalógu Nivea.* dochádza k spodobovaniu:

- A. jedenkrát
- B. dvakrát
- C. trikrát
- D. štyrikrát

07. Z prvého odseku ukážky vypíš slovo so slabikotvornou spoluhláskou a napíš ho v nominative jednotného čísla.

.....

08. Čo vyplýva z ukážky?

- A. Rodina žije v prenajatom dvojizbovom panelovom byte.
- B. Rodina má auto v prenájme a platí zaň pravidelný poplatok.
- C. Rodičia hlavného hrdinu plánujú sťahovanie do väčšieho domu.
- D. Rodičia vlastnia Fabiu Combi a platia zaň určitú dobu poplatky.

09. K slovesu *dám*, ktoré sa nachádza v poslednom odseku ukážky, napíš synonymum.

.....

10. Nájdi k slovu *dám* homonymum a použi ho vo vete.

.....

11. Ktoré slovné spojenie sa líši od ostatných?

- A. občiansky preukaz
- B. fotografická pamäť
- C. domáce násilie
- D. trojizbový byt

12. Ktorý frazeologizmus vystihuje pocity hlavného hrdinu?

- A. Akoby hrach na stenu hádzal.
- B. Čo na srdci, to na jazyku.
- C. Dostal sa z dažďa pod odkvap.
- D. Má toho plné zuby.

13. V ukážke sa nachádzajú dve opytovacie vety. Akú majú melódiu?

- A. klesavú, stúpavú
- C. stúpavú, klesavú
- B. klesavú, klesavú
- D. stúpavú, stúpavú

14. V druhom odseku sa nenachádza:

- A. vokalizovaná predložka
- B. akostné prídavné meno
- C. číslovka
- D. osobné základné zámeno

15. Ktoré podstatné meno sa skloňuje podľa iného vzoru ako ostatné podstatné mená?

- A. pamäť
- B. Jar
- C. masť
- D. sieť

Ukážka 2

Čierna tma s bielym svetlom
ticho sa s hlukom stretlo
lesklý lak s matným lakom
anarchia a zákon
budúcnosť v minulosti
pokoj ukrytý v zlosti
otázka s odpoveďou
ty so mnou a ja s tebou

(I.M.T. SMILE: Budeme to stále my)

Na ukážku 2 sa vzťahujú úlohy 16 – 21.

16. a) Na ktorom umeleckom prostriedku je založený text populárnej piesne?

.....

b) Vypíš z ukážky metaforu.

.....

c) Vypíš z ukážky personifikáciu.

.....

17. Vypíš verš, v ktorom sa nachádza vokalizovaná predložka.

.....

18. Do ktorého literárneho druhu patrí ukážka ?

19. Aký verš je v ukážke?

A. sylabický B. voľný C. moderný D. striedavý

20. Ktorý rým je v ukážke ?

21. Vypíš z podčiarknutého verša spoluhlásky, ktoré sa spodobujú.

.....

Ukážka 3

Rozsiahly a mimoriadne rôznorodý zbierkový fond Slovenského národného múzea ponúka každému návštevníkovi možnosť nájsť niečo zaujímavé a neobvyklé. Niektorých zaujme honosné zariadenie šľachtických sídiel, iných zas predmety dennej potreby, ktorých použitie častokrát vedie vysvetliť už len odborníci.

Významné archeologické nálezy z územia Slovenska od praveku až po vrcholný stredovek sa nachádzajú v Archeologickom múzeu v Bratislave. Zbierky s vyše 150 000 zbierkovými predmetmi sú výsledkom vedeckovýskumnej činnosti odborných pracovníkov múzea.

Mnohé boli získané kúpou či darom, napríklad Mohaplova a Marcelova zbierka. V múzeu je dočasne uložená aj zbierka Evanjelického lýcea v Bratislave, tzv. Schimkova, egyptské, grécke a rímske pamiatky a nálezy z územia bývalého Uhorska.

Nadšencov tradičnej ľudovej kultúry v oblasti ľudového textilu a odevu určite zaujme mimoriadne cenná kolekcia tzv. kútnych plachiet, čepcov a párt a v oblasti remesiel zas kolekcia modrotlačových a medovníkárskych foriem.

(Zdroj: <http://www.snm.sk/?zaujímavosti-zbierkovych-fondov>)

Na ukážku 3 sa vzťahujú úlohy 22 – 27.

22. Ktorý slohový postup prevláda v ukážke?

- A. rozprávací B. opisný C. výkladový D. informačný

23. Mnohé boli získané kúpou či darom, napríklad Mohaplova a Marcelova zbierka.

Uvedená veta je

Ktorý vetný člen vo vete nie je?

A. jednoduché súvetie.	A. podmet
B. jednoduchá veta rozvitá.	B. prívlastok
C. dvojčlenná veta neúplná.	C. predmet
D. jednočlenná veta slovesná.	D. príslovkové určenie

24. Ktoré tvrdenie nevyplýva z ukážky?

- A. Slovenské národné múzeum ponúka svojim návštevníkom bohaté možnosti spoznávania.
B. Múzeum sa nachádza v budove bývalého Evanjelického lýcea v Bratislave.
C. V múzeu si možno pozrieť aj predmety z oblasti ľudovej kultúry a ľudových remesiel.
D. Návštevníci môžu obdivovať v múzeu aj zariadenie a predmety z hradov a zámkov.

25. Vypíš z prvých dvoch odsekov neurčitú číslovku.

26. Z posledného odseku vypíš jedno prídavné meno, v ktorom sa uplatňuje rytmický zákon/ pravidlo o rytmickej krátení.

27. Lexikálny význam slova *parta*, ktoré sa nachádza v poslednom odseku, je:

- A. skupina B. plachta C. čepiec D. členka

